OB PRESUNLJIVI KATASTROFI V ČRNI GORI

Nesebična in hitra pomoč

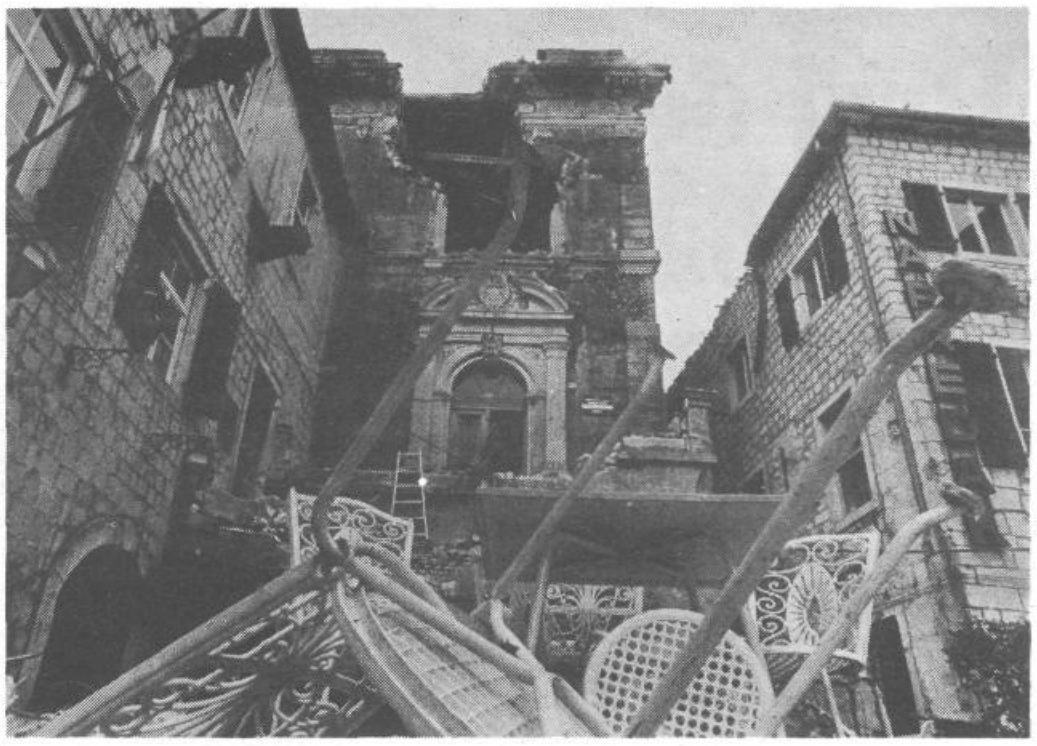

Grozljivo je zadrhtela zemlja tistega sončnega jutra v nedeljo 15. aprila na eni najlepših obal našega Jadrana — v Črni gori. Kmalu po prvih vesteh iz domala opustošenih krajev, kjer so se njihovi prebivalci z grozo in solzami, pa vendar dostojanstveno soočali s krutostjo narave, pa so domala v vsej domovini bila z njimi srca milijonov Jugoslovanov. Kaj se je zgodilo, kaj potrebujejo, kaj lahko prispevamo, kam naj prinesemo, kam sporočimo svojo pripravljenost — pomagati in reševati!

Bratska solidarnost se je že v prvih urah po grozljivi vesti izkazala v vsej svoji celovitosti. Črna gora ni bila sama, vsi smo živeli in živimo z njo! Dan po tej hudi nesreči se je že sestal pri OK SZDL koordinacijski odbor za socialistično solidarnost (pravzaprav se je pravkar tudi že konstituiral), vodi pa ga Slavo Kobe.

Kako smo se odzvali v teh prvih trenutkih?

SLAVO KOBE: »Mislim, da smo bili v prvem trenutku organizacijsko in kadrovsko dobro pripravljeni. Sestali smo se člani odbora takoj, ko je bilo možno. Že v nedeljo pa se je v akcijo vključil občinski štab za civilno zaščito. Ta je nemudoma opravil pregled možne pomoči v materialu in kadrih, s katerimi smo razpolagali v občini ter vzpostavil dežurstvo!«

Kako je deloval odbor za socialistično solidarnost?

SLAVO KOBE: »Odbor se je sestajal vsako jutro, neposredno po zasedanju mestnega odbora. Na podlagi prispelih poročil, obvestil in potreb, ki so prihajale iz potresnega področja, smo zastavili tudi mi svoje akcije. Tako npr. smo nemudoma pregledali stanje v naših letoviščih in evidentirali pomoč kot možnost bivanja za večje število predšolskih in šolskih otrok, prav tako smo nemudoma vzpostavili preko predsednikov KK SZDL stik z možnostjo organizirane pomoči, ki naj bi jo nudili občani. Obvestili smo preko občinskega sindikalnega sveta tudi vse delovne organizacije, v kakšnih oblikah naj izkazujejo potrebno pomoč (ekipe strokovnjakov, mladinska brigada, gradbeni material....).

Odbor je imel šest sej, ki so bile izrazito operativne, najbrž lahko podaste oceno o naši pripravljenosti?

»Če bomo delovali ob sleherni naravni ali kakršni drugi nesreči tako zbrano in akcijsko, pravočasna pomoč z naše strani ne bo izostala. Vsekakor pa je želja odbora, da se čimmanjkrat srečujemo s takšnimi katastrofami.«

Učenci osnovne šole Vlado Miklavc iz Vrhovcev so v prvih treh dneh po hudi nesreči v Črni gori zbrali za 21.482,20 dinarjev osebnih prispevkov.

»Želimo pomagati, kolikor je v naših močeh, svojim sovrstnikom v tej hudi nesreči. Naj vedo, da niso sami!« so nam dejali vrhovški učenci.

Pomoč Vičanov

Čeprav so že v prvih dneh številne delovne organizacije takoj evidentirale svojo pomoč potresnemu območju (npr. Ilirija-Vedrog 10 ton sveč) je bilo preko republiškega štaba odposlano do 26. aprila s strani naše občine zbrane pomoči:

— 39 šotorov (30 šotorov last taborniških odredov Podkovani Krap in Močvirski tulipani, pet podarjenih (3 podarila Iskra-Horjul)
— agregat 3.500 W in žaromet (IS)
— 50 odej (RK in posamezniki)
— prikolice (TOVIL, KPL-TOZD nizke gradnje, Ilirija-Vedrog in Gostinsko podjetje Vič)
— Tekstil (100 kg) RK in posamezniki
— evidentirane zmogljivosti — Rakitna (80 predšolskih otrok)
— Zapotok (45 šolarjev in 5 učiteljev)

Finančna sredstva:

IS skupščine je nemudoma nakazal 200.000 dinarjev pomoči, 100.000 dinarjev pa Društvo obrtnikov v občini (odločili so se tudi za prispevek enodnevnega zaslužka).

Elektromontaža je nakazala 20.000 din, občinski sindikalni svet 10.000, delavci občinske uprave pa so v nekaj dnevih zbrali 22.752 (in še enodnevni zaslužek).

Domala vse delovne organizacije bodo namenile kot neposredno pomoč en enodnevni zaslužek, ponekje pa tudi dva!

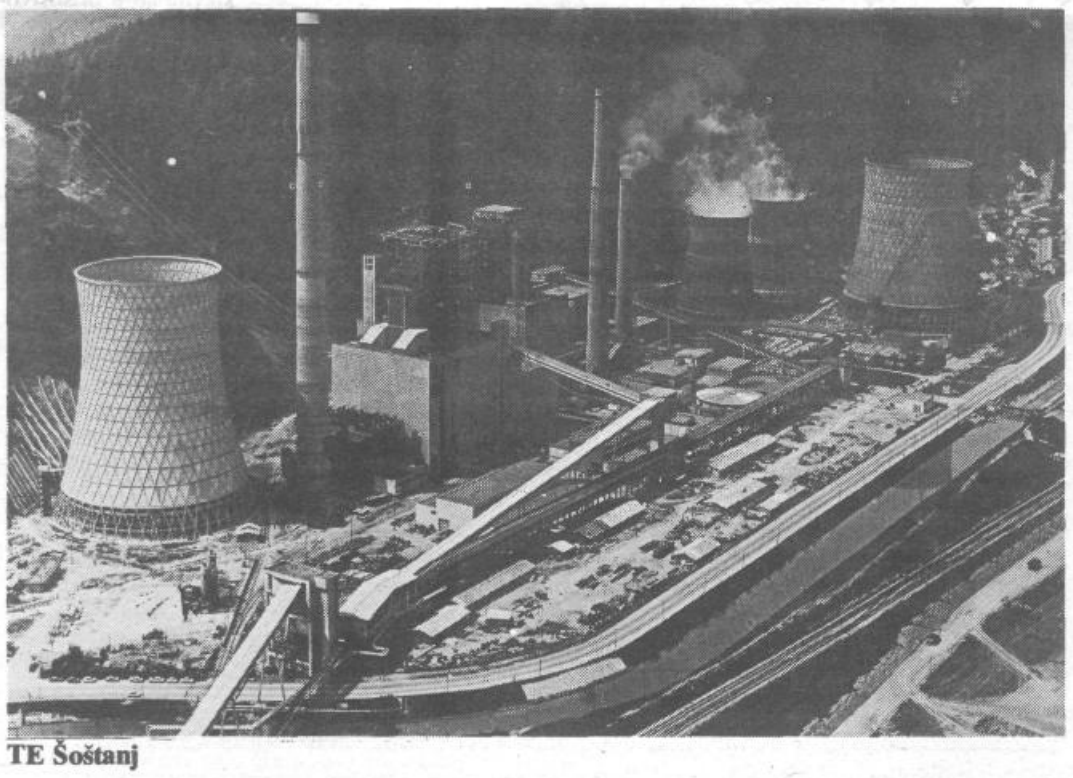

TE Šoštanj

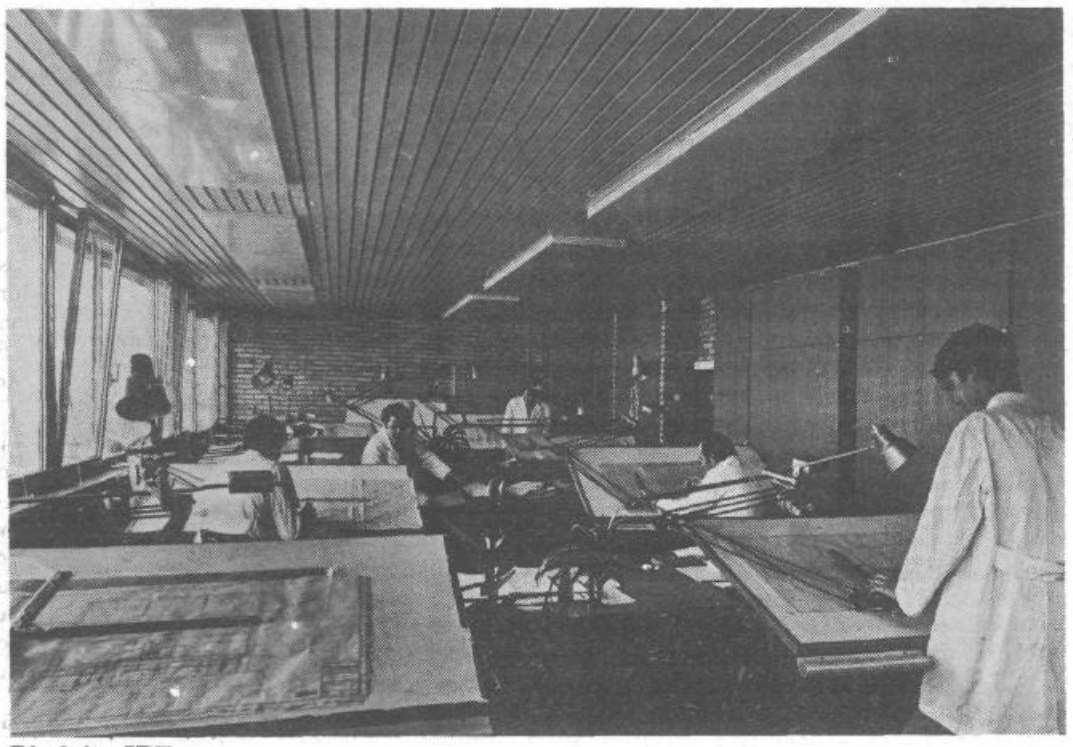

Risalnica IBE

Trideset let Elektroprojekta

»Elektroprojekt« slavi letos 30-letnico obstoja. Poslovnost in natančnost je v tej delovni organizaciji čutiti na vsakem koraku. To viško podjetje je največja slovenska delovna organizacija na svojem področju. Ob prvotnih 31 delavcev se je »Elektroprojekt« razširil danes na 375 delavcev. Kljub temu pa v »Elektroprojektu« menijo, da bi bilo potrebno še bolj združevati sile v republiki in državi, da bi lahko uspešneje nastopali na tujih tržiščih. Zato je težko govoriti o občinskih dimenzijah delovne organizacije, saj IBE (to je njihova kratica) posega odločilno v gradnjo vseh pomembnih jugoslovanskih projektov.

»Elektroprojekt« je sodeloval pri gradnji in tudi načrtoval nekatere velike objekte. Od prve hidroelektrarne »Savica« preko savske verige elektrarn in »Formina« do velikanke na Plivi z enim najvišjih jezov na svetu, vse to je delo IBE. Tudi največji agregat z močjo 355 megawatov v termoelektrarni Šoštanj IV so projektirali v IBE. Če bi še naštevali velike objekte, ki so jih projektirali v IBE, ne smemo pozabiti: prva plinska elektrarna pri nas (v Brestanici) 2000 km daljnovodov, slovenski del 400 kv elektro zanke »Nikola Tesla«, ki vključuje okoli sto razdelilnih transformatorskih postaj, toplovodno ogrevanje mest Velenja in Ljubljana, slovenski plinovod, rudnik urana Žirovski vrh, prva jedrska elektrarna pri nas (Krško), kompleksni objekti za proizvodnjo iverk v Nazarjih, Novi Gorici, Otiškem vrhu, vlaknenk v Ilirski Bistrici, kemični obrati »Iplas«, »Belinka«, farmacevtska industrija »Krka« in »Lek «, tovarna soli »Droge«, tovarna sladkorja v Ormožu itd. Z vsemi temi projekti se je »Elektroprojekt« uveljavil v Jugoslaviji in si pridobil zavidanja vredno mesto. V IBE se zavedajo, da je potrebno posegati tudi v svetovni prostor, ker je tako mogoče plasirati veliko jugoslovanske opreme.

»Še bolj se bomo usmerjali v tujino, kjer smo že doslej dosegli nekaj lepih uspehov. Čeprav smo se srečevali s hudo konkurenco. Gradili smo vojaške objekte v Alžiriji, stanovanja v Libiji, petrokemijske tovarne v Nemški demokratični republiki. hidroelektrarno v Nepalu, hidroenergetske objekte v Kongu in v Indoneziji v okviru OZN. Naša gradbena operativa je v ZRN in sedaj smo skupaj z »Lekom« ponudili izgradnjo tovarne zdravil v Sovjetski zvezi. Vse to je rezultat našega lastnega znanja in dela. Mislim, da moramo ostati pri tej usmeritvi. Naš prodor na tuj trg pomeni tudi plasma naše jugoslovanske investicijske opreme. To je za našo državo — kot vemo — zelo pomembno. Zato bomo nadaljevali z našimi prizadevanji, posebej v dežalah v razvoju« pravi direktor inž. Natan Bernot.

V določenem obdobju med letom 1960 in 1967 je IBE rasel počasneje. Vzrok za to je bilo sklepanje pogodb s tujimi partnerji »na ključ«. Pri takšnih projektih tujci seveda niso iskali sodelovanja IBE. S tem nismo le zanemarjali lastnega denarja, temveč tudi izdajali nepotrebne devize. Tudi pri gradnji sedanje NE Krško so premalo upoštevali možnosti IBE. V tej delovni organizaciji so namreč zmožni izdelati 70 odstotkov celotnega projekta povsem sami in za toliko bi torej lahko prihranili pri devizah. IBE sodeluje v gradnji NE, vendar z manjšim deležem. Njegovo sposobnost pa bi kazalo upoštevati pri gradnji naslednje jedrske elektrarne pri nas.

Osamosvojitev Jugoslavije pri nastopih v tujini je v veliki meri odvisna od zmožnosti projektiranja in potem kompletne ponudbe. Tu smo Jugoslovani sposobni narediti zelo veliko. Od projektov do kompletne industrijske opreme. Vse bi lahko izvažali in za to si moramo prizadevati. Že večkrat smo dali ponudbo za ustrezno združevanje v jugoslovanskem prostoru in to vedno znova ponavljamo. Veliko združenje v okviru celotne države lahko pomeni na tujih licitacijah ogromno in lahko dosežemo velike uspehe. O tem moramo v Jugoslaviji razmišljati in se lotiti konkretnih akcij,« poudarja inž. Bernot.

Kakšen pomen sploh ima projektiranje? Laik bi pomislil, da tistih nekaj papirjev in črt na njih pa še nekaj izračunov res ne more pomeniti kaj dosti. Dejansko stanje pa je ravno nasprotno. Izdelava projekta je po stroških resnično manjša stvar, saj predstavlja le nekaj odstotkov stroškov celotne gradnje. Resnica in s tem pomembnost projekta pa je v tem, da vpliva ravno projekt odločilno na nadaljnje stroške. Vse gradnje in drugi prijemi lahko vplivajo le na nekaj več kot 10 odstotkov stroškov, levji delež vpliva pa je pri projektu. Zato dober projekt lahko pomeni izreden prihranek in slab projekt izredne izdatke. Od tod torej izredna pomembnost Elektroprojekta.

V zadnjem času v IBE veliko delajo tudi pri projektiranju varstva okolja. Na tem področju bodo izkušnje za Jugoslovane zelo pomembne, saj delajo praktično šele prve resnejše korake v smeri varstva okolja. Delež, ki ga lahko pri tem doprinese IBE, je precejšen. Z ustreznimi projekti, ki bi upoštevali maksimalno varovanje okolja ob čim manjših stroških, so lahko tudi odločilen argument, s katerim bi se IBE uveljavljal na mednarodnih natečajih in z njim vred vsa jugoslovanska industrija.